

***Suvestinė redakcija nuo 2023-09-05 iki 2023-12-31***

*Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [130-4650](#), i. k. 1041100NUTA00000967*

***Nauja redakcija nuo 2014-12-31:***

*Nr. [1467](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20928*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**

### **NUTARIMAS**

### **DĖL PLANŲ IR PROGRAMŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2004 m. rugpjūčio 18 d. Nr. 967  
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 27 straipsniu, Jungtinių Tautų Organizacijos 1991 m. konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste strateginio padarinių aplinkai vertinimo protokolu (toliau – Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo protokolas), įgyvendindama 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES, 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 21 d. Komisijos deleguotąją direktyva (ES) 2021/1226, 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo, iš dalies keičiančią Direktyvą 2004/35/EB, su pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009, ir 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičiančią ir vėliau panaikinančią Tarybos direktyvą 96/82/EB, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

*Preambulės pakeitimai:*

*Nr. [701](#), 2023-08-30, paskelbta TAR 2023-09-04, i. k. 2023-17405*

Patvirtinti Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS,  
PAVADUOJANTIS MINISTRĄ PIRMININKĄ

JERONIMAS KRAUJELIS

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

## PLANŲ IR PROGRAMŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato planų ir programų strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (toliau – vertinimas), šio proceso dalyvių santykius, taip pat vertinimo ir sprendimo priėmimo sąsajas.

2. Vertinimas atliekamas rengiant planą ar programą, prieš ją priimančią ir (arba) tvirtinant, kad būtų parinkta tinkamiausia plano ar programos sprendinių alternatyva.

3. Aprašas netaikomas rengiant ir tvirtinant:

3.1. planus ir programas, kurie skirti tik krašto apsaugos tikslams ar ekstremalioms situacijoms valdyti;

3.2. planus ir programas, kurie skirti tik finansams ir (arba) biudžetui sudaryti;

3.3. saugomų teritorijų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų (toliau – „Natura 2000“ teritorijos) gamtotvarkos planus ir planus ar programas, kurie skirti tik teritorijos gamtosauginio ar paveldosauginio tvarkymo klausimams;

3.4. detaliuosius planus toje savivaldybės dalyje, kurioje atliktas savivaldybės dalies bendrojo plano vertinimas, ir jeigu nesuplanuotas joks kitas kiekybinis ir kokybinis poveikis aplinkai, išskyrus pirmiau įvertintą;

3.5. žemės gelmių naudojimo planus, kai planuojami žemės gelmių išteklių telkiniai numatyti kito plano ar programos, kuriai atliktos vertinimo procedūros, sprendiniuose.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Plano ar programos atranka strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti** (toliau – atranka) – procedūra, per kurią nusprendžiama, ar privaloma atlikti plano arba programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

4.2. **Plano ar programos rengimo organizatorius** (toliau – organizatorius) – valstybės ar savivaldybės institucija, įstaiga, taip pat teisės aktų nustatytais atvejais – juridinis asmuo, kita organizacija, jų padaliniai ar fizinis asmuo, kurie turi teisę rengti planus, programas ir (arba) organizuoti jų rengimą ir yra atsakingi už Apraše nustatytą funkcijų ir procedūrų atlikimą.

4.3. **Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita** (toliau – vertinimo ataskaita) – plano ar programos dokumentacijos dalis, kurioje pateikiama Aprašo VII skyriuje ir 2 priede nurodyta informacija.

4.4. **Plano ar programos atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti dokumentas** (toliau – atrankos dokumentas) – dokumentas, kuriame pateikiama informacija, reikalinga sprendimui, ar privaloma atlikti plano arba programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, priimti.

4.5. **Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas** (toliau – vertinimo apimties nustatymo dokumentas) – dokumentas, kuriame nustatomas plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos turinys, joje nagrinėtini klausimai, teiktinos informacijos apimtis ir išsamumas, naudotini plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metodai.

**4.6. Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektas** (toliau – vertinimo subjektas) – valstybės ar savivaldybės institucija, įstaiga, nagrinėjanti plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentus, vertinimo ataskaitas ir pagal kompetenciją teikianti išvadas.

Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas).

## **II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI**

5. Vertinimo tikslai:

5.1. nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas plano ar programos įgyvendinimo pasekmes aplinkai;

5.2. užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir visuomene;

5.3. užtikrinti, kad organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano ar programos įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

## **III SKYRIUS VERTINIMO ATVEJAI**

6. Vertinimą privaloma atlikti tais atvejais, kai:

6.1. rengiamas planas ar programa, skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, detalusis planas ar žemės valdos projektas, kuris nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniai nei 10 kv. kilometrų plotui;

6.2. rengiamas Aprašo 6.1 papunktyje nurodyto plano ar programos esminis pakeitimas;

6.3. rengiamas ar keičiamas bendrasis planas;

6.4. plano ar programos įgyvendinimas susijęs su „Natura 2000“ teritorijomis ar „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad tokio plano ar programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms. „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka – plano ar programos įgyvendinimo vietovė, tiesiogiai besiribojanti su „Natura 2000“ teritorija arba esanti netoli jos, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl ūkinės veiklos masto tikėtina, kad numatomas įgyvendinti planas ar programa gali neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis;

6.5. per atranką nusprendžiama, kad privaloma įvertinti planą ar programą.

## **IV SKYRIUS VERTINIMO PROCESO DALYVIAI IR JŲ FUNKCIJOS**

7. Vertinimo proceso dalyviai:

7.1. organizatorius;

7.2. vertinimo subjektai:

7.2.1. atliekant valstybės lygmens plano ar programos vertinimą:

7.2.1.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija);

7.2.1.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;

- 7.2.1.3. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
- 7.2.1.4. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija;
- 7.2.2. atliekant savivaldybės ar vietovės lygmens plano ar programos vertinimą:
- 7.2.2.1. Aplinkos apsaugos agentūra;
- 7.2.2.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos įgaliota institucija;
- 7.2.2.3. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
- 7.2.2.4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinis padalinys;
- 7.2.2.5. savivaldybė, kurios teritorijai rengiamas planas ar programa, ir su planuojama teritorija besiribojanti savivaldybė;

7.3. visuomenė.

8. Vertinimo proceso dalyvių funkcijos:

8.1. Organizatorius savo lėšomis atlieka Apraše jam nustatytas funkcijas ir vertinimo procedūras. Organizatorius teisės aktų nustatyta tvarka gali sutartiniais pagrindais pasitelkti fizinį ar juridinį asmenį, kitą organizaciją atrankai ir (ar) vertinimui atlikti ir vertinimo dokumentams rengti. Organizatorius, vadovaudamasis Aprašu, sprendžia, ar atlikti plano arba programos vertinimą / neatlikti plano ar programos vertinimo, priima arba motyvuotai atmeta visuomenės pasiūlymus, vertinimo subjektų išvadas ir pasiūlymus dėl atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentų, vertinimo ataskaitų ir vertinimo apimties.

8.2. Vertinimo subjektas pagal kompetenciją nagrinėja atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentus ir vertinimo ataskaitas, teikia išvadas dėl šių dokumentų ir pasiūlymus dėl vertinimo apimties. Kai planas ar programa vertinami dėl to, kad jo įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba pagal kompetenciją nagrinėja atrankos dokumentus, vertinimo apimties nustatymo dokumentus, vertinimo ataskaitas ir teikia motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas dėl vertinimo ir galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

8.3. Apie teritorijų planavimo dokumento įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai vertinimo procesą visuomenė informuojama ir jame dalyvauja Teritorijų planavimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka; apie kito plano ar programos įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai vertinimo procesą visuomenė informuojama ir jame dalyvauja aplinkos ministro nustatyta tvarka.

## **V SKYRIUS ATRANKA**

9. Atrankos tikslas – nuspręsti, ar privaloma vertinti planą arba programą.

10. Atrankos atvejai:

10.1. kai rengiamas planas ar programa, skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, teritorijoms planuoti, kurie nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kurie rengiami 10 kv. kilometrų ar mažesniai plotui;

10.2. kai rengiamas Aprašo 6.1 ar 10.1 papunktyje nurodyto plano ar programos neesminis pakeitimas (teritorijų planavimo dokumentų atveju – patikslinimas, jeigu juo nustatomi ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindai). Organizatorius, sprenddamas, ar plano, programos pakeitimas yra esminis, ar neesminis, gali konsultuotis su vertinimo subjektais;

10.3. kai rengiamas bendrojo plano patikslinimas, jeigu juo nustatomi ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindai;

10.4. kai rengiamas kitas planas ar programa, nustatantys ūkinės veiklos, kurios įgyvendinimo projektus teisės aktų nustatyta tvarka reikės derinti su atsakinga už aplinkos apsaugą institucija, vystymo pagrindus.

11. Teritorijų planavimo dokumento atranka atliekama teritorijų planavimo proceso parengiamajame etape, kai teritorijų planavimo dokumentas tikslinamas, – rengiant pasiūlymą patikslinti teritorijų planavimo dokumentą, prieš organizatoriui patvirtinant teritorijų planavimo dokumento korektūrą.

12. Atranką organizuoja organizatorius aplinkos ministro nustatyta tvarka, atsižvelgdamas į planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo nustatymo kriterijus (1 priedas).

13. Atlikdamas atranką, organizatorius aplinkos ministro nustatyta tvarka parengia atrankos dokumentą ir pateikia jį vertinimo subjektams.

14. Vertinimo subjektas, vadovaudamasis Aprašo 1 priedu, pagal kompetenciją išnagrinėja atrankos dokumentą ir per 10 darbo dienų nuo jo gavimo raštu organizatoriui pateikia išvadas dėl atrankos dokumento ir pasiūlymus dėl vertinimo ataskaitos apimties ir išsamumo, kai vertinimo subjektas siūlo vertinti planą ar programą.

15. Organizatorius gautas vertinimo subjektų išvadas ir pasiūlymus priima arba motyvuotai atmeta, parengia vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą ir nusprendžia, ar privaloma vertinti planą arba programą. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos motyvuotos išvados, ar reikia atlikti plano arba programos vertinimą dėl plano arba programos įgyvendinimo reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatoriui privalomos.

16. Organizatorius per 10 darbo dienų raštu praneša vertinimo subjektams apie savo sprendimą atlikti plano ar programos vertinimą / neatlikti plano ar programos vertinimo ir pateikia jiems parengtą vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą susipažinti. Organizatorius apie savo sprendimą praneša visuomenei Aprašo 8.3 papunktyje nustatyta tvarka ir nurodo, kur galima susipažinti su vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažyma. Jeigu nuspręsta neatlikti vertinimo, organizatorius vertinimo subjektams ir visuomenei praneša, kur galima sužinoti sprendimo motyvus.

17. Organizatorius gali be atrankos procedūros nuspręsti atlikti plano ar programos vertinimą.

## **VI SKYRIUS**

### **VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTAS**

18. Vertinimo apimties nustatymo dokumentas rengiamas, kai pagal Aprašo 6.1, 6.2, 6.3 ar 6.4 papunktį privaloma vertinti plano ar programos įgyvendinimo pasekmes aplinkai.

19. Teritorijų planavimo dokumento sprendinių vertinimo apimties nustatymo dokumentas rengiamas, kai rengiama koncepcija, – koncepcijos rengimo metu, kai koncepcija nerengiama, – formuojant teritorijų planavimo dokumento sprendinius.

20. Organizatorius parengia vertinimo apimties nustatymo dokumentą, kuriame turi būti:

20.1. trumpas plano ar programos sprendinių ir jų alternatyvų, o teritorijų planavimo dokumento sprendinių vertinimo apimties nustatymo dokumente, kai rengiama koncepcija, – koncepcijos ir jos alternatyvų aprašymas, kai koncepcija nerengiama, – formuojamų teritorijų planavimo dokumento sprendinių ir jų alternatyvų aprašymas, pagrindiniai tikslai ir sąsaja su kitais planais ir programomis;

20.2. teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, trumpas aprašymas;

20.3. informacija, kokie aplinkos aspektai ir kokios pasekmės bus nagrinėjamos rengiant vertinimo ataskaitą;

20.4. informacija apie pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodus, kuriuos numatoma naudoti.

21. Organizatorius vertinimo apimties nustatymo dokumentą teikia vertinimo subjektams.

22. Vertinimo subjektas išnagrinėja vertinimo apimties nustatymo dokumentą ir per 10 darbo dienų nuo jo gavimo raštu pateikia organizatoriui išvadas apie šį dokumentą. Kai plano ar

programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba teikia motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas apie vertinimo apimties nustatymo dokumentą.

23. Organizatorius išnagrinėja vertinimo subjektų išvadas ir atsižvelgdamas į jas papildo ir (ar) pataiso vertinimo apimties nustatymo dokumentą arba motyvuotai šias išvadas atmeta, išskyrus atvejus, kai Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba pateikia Aprašo 22 punkte nurodytas motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas.

## **VII SKYRIUS VERTINIMO ATASKAITA**

24. Aprašo 6.1–6.4 papunkčiuose numatytais atvejais organizatorius vertinimo ataskaitą rengia vadovaudamasis Aprašo 2 priedu ir vertinimo apimties nustatymo dokumentu. Aprašo 6.5 papunktyje numatytu atveju, kai vertinimo apimties nustatymo dokumentas nerengiamas, organizatorius, rengdamas vertinimo ataskaitą, vadovaujasi Aprašo 2 priedu ir organizatoriaus priimtais vertinimo subjektų pasiūlymais dėl vertinimo ataskaitos apimties ir išsamumo.

25. Vertinimo ataskaitoje aprašomos ir įvertinamos plano ar programos sprendinių ir jų alternatyvų, jeigu vertinamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – koncepcijos ir jos alternatyvų, kai koncepcija nerengiama, – formuojamų teritorijų planavimo dokumento sprendinių (toliau – teritorijų planavimo dokumento sprendiniai) ir jų alternatyvų įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, išsamiai išnagrinėjami visi vertinimo apimties nustatymo dokumente, kai vertinimo apimties nustatymo dokumentas nerengiamas, – organizatoriaus priimtuose vertinimo subjektų pasiūlymuose dėl vertinimo ataskaitos apimties ir išsamumo numatyti klausimai ir pateikiama informacija, nurodyta Aprašo 2 priede. Informacijos apimtis ir išsamumas priklauso nuo plano ar programos tikslų, uždavinių, geografinės aprėpties, plano ar programos turinio ir išsamumo, su planu ar programa susijusių sprendimų priėmimo ir planavimo lygmenis.

26. Rengiant planus ir programas, jų organizatoriai, siekdami išvengti dvigubo vertinimo, gali rengiamai vertinimo ataskaitai naudoti aktualią informaciją apie kitų planų ir programų pasekmes aplinkai.

27. Organizatorius vertinimo ataskaitą ir plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius pateikia vertinimo subjektams ir Aprašo 8.3 papunktyje nustatyta tvarka – visuomenei.

28. Vertinimo subjektas pagal kompetenciją išnagrinėja vertinimo ataskaitą ir plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius ir raštu pateikia organizatoriui išvadas apie plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius ir vertinimo ataskaitą:

28.1. atliekant valstybės lygmens plano ir programos vertinimą – per 20 darbo dienų nuo vertinimo ataskaitos ir plano, programos projekto ar teritorijų planavimo dokumento sprendinių gavimo raštu. Vertinimo subjektas, įvertinęs plano ar programos sudėtingumą, turi teisę pratęsti išvadų pateikimo terminą 10 darbo dienų, apie tai raštu pranešdamas organizatoriui;

28.2. atliekant savivaldybės arba vietovės lygmens plano ar programos vertinimą – per 15 darbo dienų nuo vertinimo ataskaitos ir plano, programos projekto ar teritorijų planavimo dokumento sprendinių gavimo raštu.

29. Kai planas ar programa vertinami dėl to, kad (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba teikia motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas apie vertinimo ataskaitą ir dėl galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

30. Organizatorius išnagrinėja vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, atsižvelgdamas į juos papildo ir (arba) pataiso vertinimo ataskaitą ir (arba) plano, programos projektą ar teritorijų planavimo dokumento sprendinius arba motyvuotai šias išvadas ir pasiūlymus atmeta (išskyrus atvejus, kai Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba teikia motyvuotas organizatoriui

privalomas išvadas), Aprašo 8.3 papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka parengia visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažymą ir vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą, ją pateikia vertinimo subjektams susipažinti.

31. Organizatorius vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažymą ir visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažymą kartu su plano, programos ar teritorijų planavimo dokumento sprendinių projektu teisės aktų nustatyta tvarka teikia planą ar programą tvirtinančiai institucijai, jeigu vertinamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – koncepciją tvirtinančiai ar jai pritariančiai institucijai, kai koncepcija nerengiama, – teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančiai institucijai.

## **VIII SKYRIUS TARPVALSTYBINĖS KONSULTACIJOS**

32. Kai pradėjus rengti planą ar programą arba atliekant jos vertinimą organizatoriui paaiškėja, kad Lietuvos Respublikoje rengiamo plano ar programos įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės, ne Europos Sąjungos valstybės narės, prisijungusios prie Konvencijos „Dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste“ strateginio padarinių aplinkai vertinimo protokolo (OL 2008 L 308, p. 35) (toliau – užsienio valstybė), aplinkai, organizatorius pateikia Aplinkos ministerijai informaciją apie rengiamą planą ar programą ir jos įgyvendinimo galimas reikšmingas pasekmes aplinkai. Aplinkos ministerija, išnagrinėjusi organizatoriaus pateiktą informaciją, per 5 darbo dienas nuo jos gavimo nusprendžia, ar inicijuoti tarpvalstybinių konsultacijų procedūras, ir apie sprendimą praneša organizatoriui ir vertinimo subjektams.

33. Aplinkos ministerija, nusprendusi inicijuoti tarpvalstybinių konsultacijų procedūras arba tuo atveju, kai kita Europos Sąjungos valstybė narė ar užsienio valstybė, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, pareikalauja, remdamasi organizatoriaus Aplinkos ministerijai pateikta informacija, praneša Europos Sąjungos valstybei narei ar užsienio valstybei apie rengiamą planą ar programą, galimas plano ar programos įgyvendinimo reikšmingas pasekmes aplinkai, pateikia informaciją apie numatomo priimti sprendimo pobūdį, nurodo laikotarpį, per kurį galima pateikti pranešimą, ar galinti patirti reikšmingas pasekmes aplinkai Europos Sąjungos valstybė narė ar užsienio valstybė pageidauja dalyvauti vertinimo procese.

34. Jeigu Europos Sąjungos valstybė narė ar užsienio valstybė, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, neatsako per pranešime nurodytą laikotarpį arba praneša, kad nedalyvaus plano ar programos vertinimo procese, vertinimas atliekamas vadovaujantis nacionalinėmis teisės nuostatomis.

35. Gavusi Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, atsakymą apie jos norą dalyvauti vertinimo procese, Aplinkos ministerija apie tai praneša organizatoriui. Organizatorius pateikia Aplinkos ministerijai informaciją apie rengiamą planą ar programą ir jos vertinimo atrankos ar vertinimo ataskaitos santrauką anglų ir (arba) galimas pasekmes patirsiančios šalies nacionaline kalba, taip pat informaciją apie tolesnes vertinimo procedūras. Aplinkos ministerija iš organizatoriaus gautą informaciją pateikia galinčiai patirti reikšmingas pasekmes aplinkai Europos Sąjungos valstybei narei ar užsienio valstybei ir nurodo laikotarpį, per kurį galinti patirti reikšmingas pasekmes aplinkai Europos Sąjungos valstybė narė ar užsienio valstybė gali pateikti savo pasiūlymus. Laikotarpio trukmė turi būti pakankama, kad galinčios patirti reikšmingas pasekmes aplinkai Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės pateiktus pasiūlymus ar papildomą informaciją būtų galima įtraukti į vertinimo ataskaitą, prieš priimant ir (arba) patvirtinant planą ar programą, jeigu rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – prieš koncepcijos patvirtinimą ar organizatoriaus pritarimą koncepcijai, kai koncepcija nerengiama, – prieš patvirtinant teritorijų planavimo dokumentą.

36. Aplinkos ministerija gautus galinčios patirti reikšmingas pasekmes aplinkai Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės pasiūlymus ar informaciją apie rengiamą planą ar programą ir (ar) jos vertinimą perduoda organizatoriui. Organizatorius, dalyvaujant Aplinkos

ministerijai, vykdo tarpvalstybines konsultacijas su galinčia patirti reikšmingas pasekmes aplinkai Europos Sąjungos valstybe nare ar užsienio valstybe dėl galimų plano ar programos įgyvendinimo tarpvalstybinių pasekmių aplinkai ir priemonių šioms pasekmėms sumažinti arba pašalinti.

37. Kai atliekant vertinimą paaiškėja, kad Lietuvos Respublikoje rengiamo plano ar programos įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos užsienio valstybės aplinkai, arba kai užsienio valstybė pareikalauja, tarpvalstybinės konsultacijos vykdomos vadovaujantis Konvencijos „Dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste“ strateginio padarinių aplinkai vertinimo protokolu (OL 2008 L 308, p. 35).

## **IX SKYRIUS**

### **VERTINIMO IR SPRENDIMO PRIĖMIMO SĄSAJA**

38. Organizatorius, rengdamas galutinį plano ar programos projekto variantą, prieš priimdamas sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo arba prieš teikdamas planą ar programą tvirtinti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – teritorijų planavimo dokumento rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą, kai koncepcija nerengiama, – prieš patvirtinant teritorijų planavimo dokumentą, atsižvelgia į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, taip pat tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus. Kai plano ar programos įgyvendinimas gali sukelti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatorius privalo vadovautis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos išvada dėl galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

39. Kai atliekant plano ar programos vertinimą vyko tarpvalstybinės konsultacijos, organizatorius priima sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo: jeigu vertinamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – priima sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento koncepcijos patvirtinimo arba pritaria koncepcijai, kai koncepcija nerengiama, – tvirtina teritorijų planavimo dokumentą tik pasibaigus tarpvalstybinėms konsultacijoms.

40. Jeigu nustatoma, kad plano ar programos įgyvendinimas sukels reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių plano ar programos sprendinių, planas ar programa gali būti tvirtinami ir įgyvendinami tik tais atvejais, kai jų sprendiniai susiję su žmonių sveikata ar sauga, tam tikrų aplinkos komponentų išsaugojimu, arba atsižvelgiant į Europos Komisijos nuomonę dėl kitų svarbių priežasčių. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacijos priemonės, būtinos „Natura 2000“ teritorijų vientisumui išsaugoti.

41. Patvirtinus planą ar programą, organizatorius apie plano ar programos patvirtinimą informuoja visuomenę, vertinimo subjektus ir Europos Sąjungos valstybės nares ar užsienio valstybes, dalyvavusias tarpvalstybinėse konsultacijose, Aprašo 8.3 papunktyje nustatyta tvarka ir praneša, kur galima susipažinti su:

- 41.1. patvirtintu planu ar programa;
- 41.2. numatytais plano ar programos įgyvendinimo pasekmių stebėsenos priemonėmis;
- 41.3. aprašymu, kuriame trumpai nurodyta:
  - 41.3.1. kaip aplinkos apsaugos klausimai sprendžiami plane ar programoje;
  - 41.3.2. kaip priimant sprendimą atsižvelgta į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas, visuomenės pasiūlymus;
  - 41.3.3. kaip priimant sprendimą atsižvelgta į tarpvalstybinių konsultacijų rezultatus, jeigu jos vyko;
  - 41.3.4. motyvai, kodėl atsižvelgiant į kitas svarstytas alternatyvas pasirinkta priimtoji plano, programos, teritorijų planavimo dokumento, kai rengta koncepcija, – koncepcijos alternatyva, kai koncepcija nerengta, – teritorijų planavimo dokumento sprendinių alternatyva;
- 41.4. parengta vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažyma ir visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažyma.



## **X SKYRIUS STEBĖSENA (MONITORINGAS)**

42. Planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėseną vykdoma valstybiniu, savivaldybių ir ūkio subjektų lygmeniu Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka, kad būtų laiku nustatytos nenumatytos neigiamos pasekmės aplinkai ir imtasi tinkamų veiksmų susidariusiai padėčiai ištaisyti.

43. Kai nenumatytos neigiamos pasekmės aplinkai siejamos su konkrečiu plano ar programos sprendinių įgyvendinimu, stebėseną vykdanči institucija praneša apie jas organizatoriui ir teikia jam būtinus duomenis. Jais remdamasis organizatorius numato veiksmus susidariusiai padėčiai ištaisyti.

## **XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

44. Ginčai dėl planų ir programų vertinimo ir tvirtinimo nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1467](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20928

## **PLANŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO PASEKMIŲ APLINKAI REIKŠMINGUMO NUSTATYMO KRITERIJAI**

1. Planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo charakteristikos nustatomos pagal šiuos aspektus:

1.1. planų ir programų reikšmę integruojant aplinkos apsaugos klausimus, ypač siekiant skatinti darnų vystymąsi;

1.2. planų ir programų reikšmę įgyvendinant nacionalinius ir Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktus;

1.3. su planais ir programomis susijusias aplinkos apsaugos problemas;

1.4. kokių mastu planai ir programos sukuria ūkinės veiklos pagrindus atsižvelgiant į vietą, pobūdį, dydį ir veiklos sąlygas arba išteklių poreikį;

1.5. kaip planai ir programos veikia kitus planus ir programas atsižvelgiant į planų, programų ir sprendimų lygmenį.

2. Planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo kriterijai nustatomi pagal pasekmių pobūdį ir teritorijos, kurioje gali kilti pasekmių, savybes:

2.1. pasekmių tikimybę, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą;

2.2. kaupiamąjį (akumuliacinį) pasekmių pobūdį;

2.3. tarpvalstybinį pasekmių pobūdį;

2.4. poveikį visuomenės sveikatai ir (arba) aplinkai;

2.5. pasekmių dydį ir erdvinį mastą (gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių ir teritorijos dydį);

2.6. pasekmes teritorijoms ar kraštovaizdžiams, kuriems suteiktas nacionalinis, Europos Bendrijos arba kitoks tarptautinis apsaugos statusas;

2.7. teritorijos, kurioje planų ir programų sprendiniai gali sukelti pasekmių, savybes, susijusias su:

2.7.1. teritorijoje randamų europinės svarbos saugomų rūšių ir (ar) natūralių buveinių, kitų gamtinių savybių ir kultūros paveldo (vertybių) išsaugojimu;

2.7.2. aplinkos kokybės normų arba ribinių verčių viršijimu;

2.7.3. intensyviu žemės naudojimu.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1467](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20928

## **PRIVALOMA STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS SUDĖTIS**

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje turi būti pateikta ši informacija:

1. Plano ar programos turinys.
2. Plano ar programos tikslai, kurių siekiama, ir uždaviniai, kurie nurodo, kaip juos išsprendus bus pasiekti tikslai.
3. Plano ar programos ryšys su kitais planais ir programomis.
4. Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu planas ar programa nebus įgyvendinti.
5. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos.
6. Su planu ar programa susijusios aplinkos apsaugos problemos, atkreipiant dėmesį į problemas, susijusias su aplinkos apsaugai svarbiomis teritorijomis.
7. Tarptautiniu, Europos Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu ar programa, kaip rengiant planą ar programą atsižvelgta į šiuos tikslus ir aplinkos apsaugą.
8. Galimos reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios (sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės aplinkai, įskaitant biologinę įvairovę, visuomenės sveikatą, gyvūniją, augaliją, dirvožemį, vandenį, orą, klimatą, materialųjį turtą, kultūros paveldą (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą), saugomas teritorijas, gamtos paveldo objektus, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, kraštovaizdį ir šių veiksmų tarpusavio ryšius.
9. Priemonės plano ar programos įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.
10. Pasirinktų plano ar programos alternatyvų aprašymas, priežastys, kodėl pasirinktos svarstytos plano ar programos alternatyvos.
11. Vertinimo, įskaitant visus sunkumus (techninius trūkumus arba nepakankamas praktines žinias ir įgūdžius), su kuriais susidurta kaupiant reikiamą informaciją, aprašymas.
12. Numatytų taikyti stebėsenos priemonių aprašymas.
13. Santrauka, kurioje pateikiamas šio priedo 1–12 punktuose nurodytos informacijos apibendrinimas, išskiriant svarbiausius vertinimo aspektus ir vertinimo rezultatus. Santrauka turi būti lengvai suprantama visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijų atstovams.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1467](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20928

### **Pakeitimai:**

1.  
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas  
Nr. [1282](#), 2007-12-05, Žin., 2007, Nr. 131-5292 (2007-12-13), i. k. 1071100NUTA00001282  
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 "Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1662](#), 2010-11-24, Žin., 2010, Nr. 139-7125 (2010-11-27), i. k. 1101100NUTA00001662

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 "Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [467](#), 2011-04-27, Žin., 2011, Nr. 50-2431 (2011-04-30), i. k. 1111100NUTA00000467

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 "Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1467](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20928

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [701](#), 2023-08-30, paskelbta TAR 2023-09-04, i. k. 2023-17405

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo